

مادرانی که ایران را در آغوش گرفته اند

شکیبا افخمی راد

گفت وگویی روز

تلوویزیون در سال های اخیر بارها در سریال هایش به موضوع دفاع مقدس و خانوادۀ شهدا پرداخته است. اما اغلب این روایت ها در چارچوبی آشنا، تکرار شونده و محدود به چند تصویر کلیشه ای باقی مانده اند. حال سریال «مادران» به کارگردانی مسعود دهنوی تهیه کنندگی حسین رستم پور تلاش کرده از این چارچوب فاصله بگیرد و به سراغ زنانی از گوشه و کنار ایران برود که با فرهنگ ها، لهجه ها، سبک زندگی ها و جهان بینی های متفاوت، یک نقطه مشترک دارند؛ آن ها مادری هستند که فرزندشان را در راه دفاع از ایران از دست داده اند. قصه های این مجموعه

آیپوزدیک بر پایه تحقیق درباره چند مادر شهید از اقوام و ادیان مختلف شکل گرفته اند. از مادری در روستایی دور افتاده که حتی عکسی از فرزندش ندارد تا مادری که هر روز سوار مینی بوسی می شود چون راننده آن شبیه شهیدش است. همچنین این سریال برخلاف بسیاری از تولیدات تلویزیونی، محدود به فضای آپارتمانی و زندگی شهری تهران نیست و در مناطق مختلف کشور تصویربرداری شده، همین ویژگی نیز حال و هوایی متفاوت به آن داده است. در کنار این رویکرد متفاوت، حضور بازیگران شناخته شده از جمله ارسطو خوش رزم، رضا مسعودی، خاطره حاتم و مرتضی امینی تبار در کنار هنرمندان پیشکسوتی مانند آتش تقی پور، جلیل فرشاد، رضا بنفشه خواه و افسر اسدی نیز از نکات قابل توجه «مادران» است. در این

میان انتخاب روایا افشار برای ایفای نقش مادر شهید در تمام آیپوزدها، تصمیم ویژه سازندگان سریال بوده، تصمیمی که بر مفهوم «یکی بودن همه مادران شهدا» تأکید دارد. «مادران» از

۱۱۱ اردیبهشت پخش خود را آغاز کرده و هر جمعه روی آن شبکه یک می رود؛ از همین رو به سراغ مسعود دهنوی، کارگردان خراسانی این مجموعه رفته ایم

و با او گفت وگویی درباره جزئیات مراحل تولید سریال جدیدش داشته ایم که حاصل آن پیش روی شماست.

● از کتاب «مادران» تا تجربه های شخصی دهنوی درباره چگونگی شکل گیری ایده ساخت سریال «مادران» می گوید؛ این مجموعه بر پایه یکسری قصه واقعی از مادران شهدا ساخته شده است. من برخی از این قصه ها را در کتاب «مادران» انتشارات روایت فتح خوانده بودم. کتابی که داستان های بسیار جذاب و کمتر شنیده شده ای را در برمی گیرد. او یادآور می شود که بخشی از روایت های سریال نیز از دل تجربه های شخصی سازندگان بیرون آمده است؛ «بعضی از قصه های ما وام گرفته از داستان های واقعی است که خودمان آن ها را زیست کرده ایم. برای مثال یکی از قسمت های سریال روایتی واقعی از زندگی مادر بزرگ خودم است که مادر شهید هستند. یکی از قصه ها هم برگرفته از قصه واقعی مادر بزرگ تهیه کننده است.» با این حال دهنوی تأکید می کند که این روایت ها بازسازی مستند از واقعیت نیست، بلکه برای تبدیل شدن به درام تلویزیونی، بازآفرینی شده اند؛ «همه این قصه ها دراماتیک شده اند؛ یعنی برداشت آزادی از قصه های واقعی هستند.» او در ادامه درباره نقش هادی مقدم دوست کارگردان فیلم هایی چون «عطر آلود» و «هیپات» و نویسنده آثاری مانند فیلم سینمایی «شعله ور»، «بی پولی» و «تولد ی دیگری» در شکل گیری متن سریال بیان می کند. ما سعی کردیم قسمت ها را لحاظ فیلم نامه ای قوی باشند. از همین رو از آقای هادی مقدم دوست در طراحی فیلم نامه کمک خواستیم و ایشان هم به واسطه تجربه و نگاه مشاوره ای شان، مسیر قصه گویی را برای ما هموارتر و دقیق تر کردند.

● فیلم برداری در جغرافیای متنوع تنوع جغرافیایی یکی از شاخص ترین ویژگی های بصری سریال «مادران» است؛ موضوعی که به نظر می رسد به پیشینه دهنوی

جدال زخم های کهنه

«بی عاطفه»، ملودرام جوانانه یک کارگردان کهنه کار

محمد عنبرسوز / شبکه نمایش خانگی در سال های اخیر به مهم ترین سیدان تولید سریال های ملتهب خانوادگی تبدیل شده است. آثاری که اغلب بر محور رازهای قدیمی، خیانت، چالش های عاطفی، انتقام و فروپاشی روابط انسانی شکل می گیرند. در چنین فضایی، «بی عاطفه» تازه ترین ساخته کامل تیریزی نیز تلاش می کند با تکیه بر روابط پیچیده انسانی و شخصیت هایی از دو نسل مختلف، مخاطب را وارد جهان سرد و پراضطراب خود کند؛ جهانی که در آن گذشته هرگز تمام نمی شود و آدم های زبر سایه اشتباهات قدیمی، آرام آرام به مرز بی رحمی می رسند. «بی عاطفه»، به واسطه نام کامل تیریزی و فهرست بازیگرانش، از همان ابتدای راه مورد توجه قرار گرفت. تیریزی که بخش مهمی از اعتبار خود را با فیلم ها و سریال هایی چون «مارمولک»، «لیلی با من است» و «سرزمین مادری» به دست آورده است. این بار سراغ فضایی رفته که فاصله زیادی با طنز زننده و نگاه کنایه آمیز آثار مشهورش دارد. «بی عاطفه»، اثری است تلخ، سرد و عبوس؛ سریالی که می خواهد از فروپاشی عاطفه در مناسبات انسانی سخن بگوید.

نقد روز

● قصه و شاخ و برگ هایش سریال جدید کمال تیریزی، به تهیه کنندگی محمدصادق میرکریمی و نویسندگی امیرعباس پیام ساخته شده است. حضور بازیگرانی چون رضا کیانیان، فرید سجادی حسینی، مرجانه گلچین، به آفرین غفاریان، حامد بهداد، مریلا زارعی، نادر فلاح، بهاره افشاری، بهاره کیان افشار، مهتاب ثروتی و دانیال خیری خواه نیز باعث شده است این مجموعه در زمره پروژه های پرستاره نمایش خانگی قرار بگیرد. در خلاصه داستان رسمی سریال آمده: «بی عاطفه که باشی، هیچی واسه از دست دادن نداری.»

این جمله در ظاهر کوتاه و ساده، در حقیقت شناسنامه شخصیت کامران با بازی رضا کیانیان است که می تواند به سایر کاراکترها نیز تسری یابد. «بی عاطفه» قصه ای است با محوریت دو دوست قدیمی، یک کینه کهنه و عشقی میان فرزندانشان که باعث می شود این دو نفر دوباره روبه روی هم قرار بگیرند. از این منظر، داستان کلیشه ای سریال تلاش می کند نشان دهد که گذشته هیچ وقت نمی میرد.

در مستندسازی برمی گردد. این کارگردان که باور دارد فضای پایتختی و آپارتمانی متعلق به بخش محدودی از جامعه است، درباره لوکیشن های متنوع سریال توضیح می دهد؛ ما دو قسمت از سریال را در استان آردبیل و در دو شهر با دو اقلیم متفاوت ضبط کردیم. یک قسمت دیگرمان به طور کامل در قطار می گذرد. یک آیپوزد در سد لفور در شمال کشور ضبط شده که قرار است در آینده به شکل یک تله فیلم مستقل منتشر شود. به گفته این کارگردان دو آیپوزد از سریال نیز در تهران می گذرد؛ از جمله آیپوزدی که به جنگ ۱۲ روزه و شهید پدافند هوایی ارتش مربوط می شود. دهنوی با بیان اینکه فیلم نامه سریال پیش از شروع جنگ ۱۲ روزه تکمیل شده است، یادآور می شود؛ قصه خواستگاری ابتدا مربوط به دفاع مقدس بود. اما بعد از جنگ ۱۲ روزه، یکی از دوستان قصه مشابهی برای ما تعریف کرد و همانجا تصمیم گرفتیم فیلم نامه مان را به روز کنیم و به یکی از شهیدهای پدافند هوایی ارتش ارتباط دهیم. او همچنین درباره آیپوزد دیگری که در تهران ضبط شده بیان می کند؛ این قسمت درباره یک مادر شهید ارمنی است و در فضایی متفاوت داستانش روایت می شود. این کارگردان ادامه می دهد؛ بخشی دیگر از سریال نیز در مشهد و فضای حرم مطهر امام رضا^۹ فیلم برداری شده است؛ قسمتی ویژه که به قصه شکل گیری سریال مادران می پردازد. در واقع خانم افشار در این آیپوزد نقش یک بازیگر که نقش خودش است را بازی می کند و چالش هایی که در انتخاب شخصیت ها داشته اند، به تصویر کشیده می شود. یک قسمت دیگر ما هم در یکی از روستاهای جذاب بین نیشابور و مشهد به اسم ده سرخ ضبط شده است. به گفته دهنوی، گروه تولید تلاش کرده اند تصویری متنوع از ایران ارائه دهند. او یادآور می شود؛ ما اقلیم های متفاوت روستا، شهر، جنگل، کویر و کوهستان را در سریال داریم. چون می خواستیم بگویم شهدای ما از اقصی نقاط کشور، با عقاید و فضاهای فرهنگی و سیاسی متفاوت بوده اند و نقطه اشتراک همه آن ها ایران است.

● یک بازیگر برای همه مادران شاید مهم ترین تصمیم خلاقانه سازندگان «مادران»، انتخاب تنها یک بازیگر برای ایفای نقش تمام مادران سریال باشد؛ تصمیمی که دهنوی از آن به عنوان «مانیفست» اصلی پروژه یاد می کند.

او درباره این تصمیم توضیح می دهد؛ برای ما مهم بود بگویم همه مادران شهدا یک نفر هستند. همه این ها مادرند و فرقی نمی کند در چه جغرافیای یا فضای فرهنگی زندگی کنند. بر همین اساس، تصمیم سخت و پرچالشش گرفتیم و ایفای نقش هشت مادر شهید را به یک بازیگر مشخص محول کردیم. این کارگردان تأکید می کند؛ در واقع در ذات یک نفر نقش همه مادران را بازی می کند اما در هر قسمت کاراکتر متفاوتی به تصویر کشیده می شود. از همین رو خانم افشار در هر قسمت با گریم، لباس و کاراکتری متفاوت ظاهر می شود و حتی چند لهجه مختلف را اجرا می کنند. او دلیل انتخاب افشار را توانایی ویژه او در بازیگری می داند و درباره این انتخاب توضیح می دهد؛ پس از بررسی ۱۵ تا ۱۶ بازیگر مطرح سینما و تئاتر، در نهایت به خانم رویا افشار رسیدیم. ایشان به دلیل تجربه تئاتری و توانایی فوق العاده شان در فاصله گرفتن از یک نقش و رسیدن به نقش دیگر در مدت زمانی محدود، انتخاب بسیار ویژه ای برای این پروژه بودند.

● ۸۰ روز فیلم برداری در ۸ اقلیم متفاوت

چنین تنوعی البته تولید سریال «مادران» را با

● روایت معمای امتیاز یا ضعف؟ یکی از مهم ترین ویژگی های «بی عاطفه» ساختار روایی آن است. سریال از همان ابتدا تلاش می کند با استفاده از فرم غیرخطی، رفت و آمد های مکرر میان گذشته و حال و همچنین فلش بک های متعدد، مخاطب را در وضعیت تعلیق نگه دارد. اما همین ویژگی، به یکی از اصلی ترین نقدهای وارد شده به سریال نیز تبدیل شده است. فرم غیرخطی و فلش بک های متعدد برای بخشی از مخاطبان گیج کننده بوده و باعث شده است اتصال عاطفی با داستان دشوار شود. روایت مدام اطلاعات را قطره چکانی ارائه می کند و گاهی آن قدر در پنهان کاری افراط می کند که تمرکز تماشاگر از مسیر اصلی قصه منحرف می شود. در واقع، سریال بیش از آنکه روی درگیری احساسی مخاطب با شخصیت ها تمرکز کند، انرژی خود را صرف مخفی نگه داشتن رازها کرده است. اگرچه این شیوه در برخی آثار معمای می تواند جذاب و هوشمندانه باشد، اما در «بی عاطفه» گاهی به آشفتگی درام منجر شده است.

● بازی ها حضور بازیگران مشهور یکی از مهم ترین ابزارهای جذب مخاطب در نمایش خانگی است و «بی عاطفه» نیز به شکل آشکاری روی همین برگ برنده حساب کرده است. با این حال، وزن نام بازیگران در سریال از فیلم نامه بیشتر است و حضور چهره هایی چون حامد بهداد، بیش از آنکه در خدمت قصه باشد، جنبه تبلیغاتی پیدا کرده است. در این میان، بازی رضا کیانیان بی شک نقطه قوت اصلی سریال محسوب می شود. او بار دیگر نشان می دهد چگونه می توان با بازی کنترل شده، میمیک های دقیق و لحن حساب شده، شخصیتی چندلایه خلق کرد. کیانیان در بسیاری از صحنه ها موفق می شود اضطراب، خشم فروخورده و بیچیدگی درونی کاراکترش را بدون اغراق منتقل کند و عملاً ستون اصلی بازیگری سریال باشد. از سوی دیگر، مهتاب ثروتی و دانیال خیری خواه که زوج جوان سریال را تشکیل می دهند، اجراهایی زیر متوسط ارائه داده اند و نتوانسته اند ظرفیت های دراماتیک نقش های مهم خود را بالفعل کنند.

● امتیازهای فنی قابل توجه

با وجود نقدهای جدی وارد بر فیلم نامه «بی عاطفه»، این اثر از نقاط قوت نیز خالی نیست. موسیقی محمد رضا علیقلی یکی از مهم ترین نقاط قوت سریال است که فضای سرد و پر تنش داستان را تقویت می کند و در بسیاری از صحنه ها، نقش مهمی در ایجاد حس تعلیق دارد. چهره پردازی ایمان امیدواری نیز از دیگر امتیازهای اثر به شمار می رود. طراحی چهره ها به ویژه در نمایش فرسودگی روانی و بحران های درونی شخصیت ها، دقیق و حساب شده انجام شده و به باور دیری فضای داستان کمک کرده است. این دقت در جزئیات، باعث شده فضای بصری سریال تا حد زیادی یکدست و منسجم باقی بماند.

● کلیشه کهنه در لباس نو

از حیث ساختار دراماتیک، «بی عاطفه» کاملاً در امتداد الگوی رایج سریال های ایرانی یکی دو دهه قبل حرکت می کند؛ همان فرمول امتحان پس داده ای که عناصر اصلی اش عبارتند از اختلاف شدید اقتصادی بین خانواده پسر و دختر، راز مگویی از گذشته بین دو پدر خانواده، خیانت، انتقام، رقیب عشقی و مواردی از این دست که بارها در آثار مختلف تکرار شده و حالا دیگر برای مخاطب ایرانی کاملاً آشنا هستند. البته تیریزی تلاش کرده با فضا سازی سنگین،

شهر

SHAHRAJANNEWS.IR

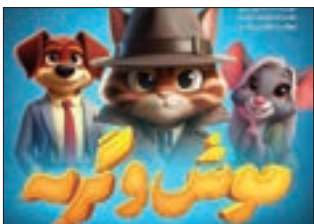
تماشاخانه

آغاز اجراهای «اوراد بادهای وحشی سرکش» در «آکتور»

نمایش «اوراد بادهای وحشی سرکش» به نویسندگی سعیدرضا خوش شانس و کارگردانی علیرضا بازشاد از ۲۹ اردیبهشت ساعت ۲۰ در پردیس تئاتر «آکتور» آغاز خواهد شد. در این نمایش که اثر برگزیده جشنواره تئاتر استانی خراسان رضوی است، بازیگرانی چون ساندرنا یحیی زاده، نازیلا نوروزی، نادیا محمدیان، حجت اعرابی، مسعود سازمند، امیرعباس پیش بین و علیرضا بازشاد بازی می کنند.

اجرای یک تئاتر کودک و نوجوان در مشهد

تئاتر کودک و نوجوان «موش و گربه» به نویسندگی سعید خاکپور و کارگردانی مهدی مؤذنی از ۲۸ اردیبهشت ساعت ۱۹ در مؤسسه تصاویر ماندگار روی صحنه می رود. در این نمایش مهدی مؤذنی، یاسمن حیدری، مهدیه اسماعیل پور، حامد اسماعیل نسب و نیوشا خراعی فر بازی می کنند.

«قهوه قجری» روی صحنه تئاتر مایان

تئاتر کمدی «قهوه قجری» به نویسندگی زنده یاد آتیلا پسیانی و کارگردانی علی نظری از شنبه ۲۶ اردیبهشت ساعت ۲۰:۳۰ در سالن ایراندخت پردیس تئاتر مایان روی صحنه می رود.

فروش بلیت دور هفتم اجراهای این نمایش در سایت فروش بلیت گیشت آغاز شده است.

چارسوق هنر

پایان «عشق در انفرادی» مسعود کیمیایی

فیلم برداری «عشق در انفرادی» به کارگردانی مسعود کیمیایی و تهیه کنندگی علی اوجی سال گذشته آغاز و حدود ۴۰ درصد فیلم برداری آن انجام شد. با حمله آمریکا و اسرائیل به ایران و آغاز جنگ، پروژه نیمه کاره ماند تا اول اردیبهشت که فیلم برداری از سر گرفته شد. طبق پیگیری ایسنا، فیلم برداری این پروژه تمام شده و به زودی مراحل پست پردازش و تدوین آن آغاز خواهد شد. در این فیلم که گفته می شود همان حال و هوای فیلم هایی کیمیایی را با یک قصه معاصر و روز دارد، سارا بهرامی، حسن پورشیرازی، یولاد کیمیایی، حامد کیمیایی و نرگس محمدی بازی می کنند. «عشق در انفرادی» سی و یکمین فیلم مسعود کیمیایی است که ۶ سال پس از «خان کشی» ساخته می شود.

ساخت ۳ فیلم کوتاه با موضوع جنگ تحمیلی سوم

فیلم کوتاه و یک پویانمایی با موضوع جنگ تحمیلی سوم و شهدای دانش آموز مدرسه میناب، با تهیه کنندگی علیرضا حسین زاده و کارگردانی حمزه اولیازاده آماده نمایش شد. به گزارش شهرآرا، فیلم کوتاه «کوله پستی» با موضوع شهدای مظلوم مدرسه شجره طیبه میناب،

فیلم کوتاه «خونه مادر بزرگ» با موضوع جنگ تحمیلی سوم و پویانمایی «جنگ رستم و افراسیاب» با تهیه کنندگی علیرضا حسین زاده و کارگردانی حمزه اولیازاده که ساخت آن ها از اواخر سال ۱۴۰۴ آغاز شده بود در اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ آماده نمایش شده است.

این آثار با هدف تبیین ایثار و مقاومت ملت بزرگ ایران و روایتی از جنایات آمریکایی - صهیونی در حق امت اسلامی است. ساخت این آثار دومین همکاری علیرضا حسین زاده و حمزه اولیازاده بعد از مستند سینمایی «جان مریم» است. این مستند روایتی عاشقانه و صمیمی از «اسال زندگی و تجربه های شخصی و حرفه ای علیرضا حسین زاده، تاجر و هنرمند ایرانی مقیم خارج از کشور است.

مستند سینمایی «جان مریم» به کارگردانی عباس صالح مدرسه ای با تهیه کنندگی علیرضا حسین زاده و تصویربرداری حمزه اولیازاده به تازگی آماده حضور در جشنواره های داخلی و خارجی شده است. حمزه اولیازاده هنرمند عکاس و فیلم بردار پیش از این، تصویربرداری آثار مختلفی را برعهده داشته که می توان به مستند سینمایی «دلیباختگان پنهان» اشاره کرد که موفق به کسب جایزه بهترین تصویربرداری جشنواره فیلم میامی شد.

سریال جنگ ۱۲ روزه در مرحله تدوین

منوچهر هادی با اشاره به روند پروسه سریال «من دزد نیستم» در یادداشتی در فضای مجازی اعلام کرد که این مجموعه در حال تدوین است. به گزارش خبرنگار مهر، سریال «من دزد نیستم» به کارگردانی منوچهر هادی سال گذشته وارد پروسه تولید شد. پدram کریمی و بابک کایدان نگارش سریال را برعهده داشته اند و مصطفی تنابنده تهیه کننده کار است.

همچنین پدram کریمی پیش از این در مصاحبه ای با خبرگزاری مهر اعلام کرده بود که محسن تنابنده مدیر پروژه است و قصه به جنگ ۱۲ روزه می پردازد. حالا منوچهر هادی، کارگردان، با انتشار یک استوری خبر از تکمیل آخرین مراحل تدوین سریال «من دزد نیستم» داده و نوشته است؛ این سریال هم زمان با تجاوز آمریکا و اسرائیل به خاک کشورمان متوقف نشد و اکنون آخرین مراحل کار در حال انجام است.

آغاز قصه سریال «من دزد نیستم» حمله و جنگ ۱۲ روزه ای است که رخ داده و پایان سریال نیز با خاتمه جنگ تمام می شود و اتفاقاتی در این مسیر در داستان رخ می دهد.